

**MIDA VÕIKS
TEADA KURTIDE
KOHTA?**

Eesti kurtide kogukonda kuulub umbes 2000 inimest.

Viipekeel on kurtide emakeel, see koosneb viibetest ja sõrmenntähestikust. Viipekeele reeglid, lauseste ülesehitus, grammatika kasutamine on erinev eesti keelest.

Igal riigil on oma viipekeel. Viipekeele tõlkimisel ei tõlgita iga sõna otse, vaid tõlgitakse lause mõtet tervikuna, tõlkimine toimub ühest keelesüsteemist teise.

Kurdid hoiavad omavahel väga kokku, nad on uhked oma kultuuri üle ja nad seisavad enda eest, ei anna kunagi kergelt alla.

Kurtidel on tugev emotsioonide väljendus ja miimika kasutamine, tulenevalt viipekeele olemusest. Tihti mõistetakse neid seetõttu valesti, peetakse vihaseks või ebaviisakaks.

Viipekeelega kaasnevad tihti ka erinevad hääled ja häälit-sused, mille kasutamine võib kuulijatele tunduda võõristavana. Tihti arvatakse siis, et kuna kurt häälitseb veidralt,

kasutab tugevat miimikat jms, et tal on lisaks ka vaimupuude. Enamikel juhtudel ei ole see aga tõsi.

Igal kurdil on oma viipemärk ehk nimeviibe – inimest iseloomustav või inimese nimega seotud viibe. Ka kuulijatele annavad kurdid neile omase viipemärgi.

Kurtide kultuuris on neil oma viipekeelne luule, anekdootidid, naljad, kogemusjutud, mõistatused ja mängud.

Kurdid vajavad suhtlusel silmkontakti ja võimalust inimest otse vaadata, näiteks kõneldes on inimesed ringis, et oleks kõiki näha. Samas annab viipekeel eelise suhelda ka pikema vahemaa tagant.

Ka viipekeelt oskamata, on võimalik kurdiga suhelda. Lühemaid lauseid saab edasi anda kirjutades. Samuti ka kurdile otse otsa vaadates ning aeglaselt ja rahulikult, suud varjamata rääkides.

Samas õpib mõned lihtsamad ning tihedamini kasutatavad viiped ära üsna kiiresti, eriti kui igapäevaselt kurdiga kokku puutuda.

Kurtide tähelepanu saamiseks võib neile lehvitada või neid puudutada. Kurdid on väga avatud ja soojad inimesed, füüsiline kontakt, näiteks, kallistamine, on neile oluline.

Märguandeks kasutatakse ka tulede/lampide vilgutamist, kurtidel on valgussignaali ja vibratsiooniga varustatud näiteks telefonid, äratuskellad, uksekellad ning beebimonitorid.

Ajalooliselt on kurtide puhul kasutatud terminit kurt-tumm, sest kuulmiskahjustusest tingituna jääb spetsiaalse õpetuse puudumisel arenemata ka kõne. Tänapäeval saavad kõik kurdid ja kuulmispuudega inimesed aga spetsiaalset õpetust, nad õpivad nii eesti kirjakeelt kui ka kõnet, mistõttu termini kurt-tumm kasutamine ei ole enam sobiv. Kuigi see on ikka veel väga levinud termin, on see kurdi jaoks solvav ja soovitatav on seda vältida.

Rahvusvahelist kurtide päeva tähistatakse septembri neljandal pühapäeval ja viipekeele päev on 1. märtsil.